Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА МОЛОДИХ"

Матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців

17-18 травня 2007 року
м. Рівне

Рівне – 2007

УДК 001+37+316.3
ББК 72
Н 34

Рецензенти:

С.С. Пальчевський – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Рівненського державного гуманітарного університету

А.Я. Бомба – доктор фізико–математичних наук, професор кафедри інформатики та прикладної математики Рівненського державного гуманітарного університету

Н 34 Наука, освіта, суспільство очима молодих: Матеріали II Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів та молодих науковців 1 7–18 травня 2007 року, м. Рівне. – Рівне: РВВ РДГУ, 2007. – 206с.

Збірник містить матеріали доповідей студентів, магістрантів, здобувачів, аспірантів, вчителів та викладачів провідних ВНЗ України. В публікаціях висвітлені актуальні питання педагогіки, психології, методики викладання окремих дисциплін у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах, особливості розробки та використання в освіті, науці, інших галузях прикладного програмного забезпечення.

Для студентів та магістрантів вищих навчальних закладів, вчителів та психологів загальноосвітніх навчальних закладів, наукових та педагогічних працівників.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 27.04.2007р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2007
© Автори, 2007

неповними даними. Аналізуючи конструкцію моделі учні самостійно вирішують, яким способом можна поновити невистачаючі елементи моделювання. Учні опиняються в умовах з якими вони можуть стикнутися в житті: коли необхідно самостійно розробити конструкцію, виконати моделювання, побудувати лекала. Розробляючи ці вправи, як і раніше, ми поступово ускладнювали їх, опираючись при цьому на конструктивні особливості оброблюваного виробу, а також на індивідуальні особливості учнів.

Таке поступове ускладнення спеціальних вправ з технічного моделювання дозволило нам познайомити учнів з прийомами моделювання всіх деталей, вузлів, з виробами складних конфігурацій, розвинути спеціальні творчі здібності, які виявлялися в прагненні розробити нову, неповторну модель одягу; в умінні бачити незвичайні деталі в звичайній моделі; в оцінюванні творчого боку своєї спеціальної діяльності.

Завершальним етапом є навчання учнів конструюванню за власним задумом. При виконанні цього завдання учні вивчають ще один етап конструювання – заповнення та оформлення технічної документації на модель одягу, що розробляється. Зміст технічної документації, її основні складові частини є загальними для всіх видів виробів одягу. У конструкторській діяльності по розробці моделі одягу вона включає: виконання ескізу моделі, що проектується, опис зовнішнього виду, вказівку на розмір, підбір тканин і їх можливих кольорових поєднань, складання специфікації основних і допоміжних деталей з вказівкою на їх кількість та кількість лекал, розрахункові таблиці й креслення, оформлення лекала, виготовлення карти розкрою, підрахунок кількості тканини на модель, що розробляється.

Особливістю запропонованої методики є те, що в процесі розробки моделі одягу вона спонукає школярів до вдосконалення таких розумових операцій, як порівняння й співставлення різних явищ, факторів, виконуваних трудових дій; до аналізу, виділення й групування найбільш характерних ознак, загальних принципів, синтезу, узагальнення, тим самим розвиває просторову уяву, нестандартне мислення.

Результати експериментальної роботи дозволяють нам зробити висновок про те, що ми змогли вирішити завдання, які були поставлені в нашому дослідженні. У процесі організації спеціальної конструкторської діяльності, яка безпосередньо пов'язана з легкою промисловістю, можливий ефективний розвиток творчих здібностей учнів, виходячи із специфіки даної діяльності. Ми також домоглися як підвищення рівня підготовки до конструювання, так і скорочення часу для виконання навчально – творчих і творчих завдань різного ступеня складності, рівень виконання яких відповідав рівню сформованості творчих здібностей учнів у навчально – творчій діяльності по розробці конструкції моделей одягу.

Таким чином, запропонована система організації спеціальної конструкторської діяльності на уроках з обслуговуючої праці ефективна і сприяє формуванню конструкторських умінь та розвитку творчих здібностей, бо, працюючи з класом, учитель – практик може також керувати й корегувати процес навчання й виховання кожного окремого учня, давати йому можливість виявити свої індивідуальні творчі здібності і розвивати при цьому творчий потенціал кожного.

Список використаних джерел

1. Ткаченко В.Г. Некоторые особенности конструктивно – технической деятельности младших школьников. «Тезисы докладов на II съезде Общества психологов», Вып. 2. – М.: Изд – во АПН РСФСР, 1963.

2. Шпак Л.М. Організація художньо – констрктрорської діяльності учнів на уроках з конструювання та моделювання одягу // Трудова підготовка в закладах освіти. – №4.

3. Милерян Е.А. Психология формирования общетрудовых политехнических умений. – М.: Просвещение, 1973. – С. 97 –158.

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Сяська І.О., аспірант

Рівненський державний гуманітарний університет

Для організації процесу екологічної освіти і виховання у загальноосвітніх навчальних закладах велике значення має врахування віку школярів. Ряд педагогів і психологів (В. І. Панов, В.А. Ясвін, І.Д. Звєрєв, Е.В. Гірусов та ін) вважають, що саме на старший шкільний вік припадає становлення екологічної свідомості, формування реальної та психологічної готовності особистості до вирішення екологічних проблем. Нагадаємо, що з позицій екологічної психопедагогіки головною метою екологічної освіти і виховання є формування екологічної свідомості школярів саме екоцентричного (біоцентричного) типу. Світоглядним напрямом екоцентричного типу екологічної свідомості можна вважати „інвайронментальний екологізм” і „біоцентризм”. Процес трансформації екологічної свідомості передбачає виконання трьох основних завдань:

- формування в учнів емоційно-ціннісного сприйняття світу природи;
- формування у школярів суб’єктного ставлення до природних об’єктів і явищ;
- формування непрагматичного характеру взаємодії з природою.

На нашу думку, процес становлення і розвитку екологічної свідомості школярів старших класів залежить від рівня сформованості трьох невіддільних один від одного і рівноцінних за своєю значимістю компонентів: науково-пізнавального, ціннісно-емоційного та діяльнісно-практичного, засобом реалізації яких має виступати система екологічної освіти і виховання загальноосвітніх навчальних закладів. Науково-пізнавальний компонент передбачає формування системи міцних екологічних знань, умінь та навичок з їх застосування, які при спиранні як на природничі, так і на гуманітарні науки та на зв'язки і взаємодію між ними, сприяють формуванню в учнів екологічного стилю мислення. Ціннісно-емоційний компонент розглядається через призму численних позитивних моральних норм, якостей та переконань особистості та їхньої ролі у справі

охорони і удосконалення навколишнього середовища, гармонізації взаємовідносин людини й природи. Вироблення активної екологічної позиції особистості у процесі природоохоронної діяльності учнів є стрижневим завданням діяльнісно-практичного компоненту.

Відповідно до цього розроблено критерії визначення рівня сформованості екоцентричної екологічної свідомості особистості старшокласника та їх показники. У діагностичній методиці їх сформульовано так: 1) когнітивний критерій (характеризує ставлення до природних об'єктів через призму пізнавальної активності по відношенню до них, проявляється через глибину і осмисленість екологічних знань, формування екологічних уявлень та екологічного стилю мислення); 2) перцептивно-афективний (розглядається через призму численних позитивних моральних норм, якостей та переконань особистості та їхньої ролі у гармонізації взаємовідносин людини й природи, проявляється у естетичних і етичних потребах спілкування зі світом природи, розуміння її багатогранної цінності); 3) поведінково-практичний (ступінь розвитку і сформованості мотивацій, умінь та навичок екологічно доцільної поведінки у довкіллі і природоохоронної діяльності школярів, що проявляється у непрагматичній взаємодії з природними об'єктами); 4) світоглядний (включає в себе біоцентричну, або антропоцентричну орієнтацію свідомості, уявлення про роль екологічної культури у повсякденному житті і її вплив на фунціонування системи „людина – суспільство – природа").

В дослідженні прийняли участь 424 учня 10 – 11 класів міських і сільських загальноосвітніх навчальних закладів м.Рівне та Рівненської області. У експерименті використовувалися методи опитування, анкетування, спостереження, тестування, аналізу письмових робіт, статистична обробка результатів дослідження.

Для виявлення рівня сформованості екологічної свідомості біоцентричного типу за когнітивним критерієм нами були складена і проведена письмова робота. Учням потрібно було вибрати із запропонованих варіантів рішення місцевої екологічної проблеми той, який на їх думку є найоптимальнішим у даний момент та детально обґрунтувати свій вибір. Це завдання передбачало застосування глибоких екологічних знань, прояву інтелектуальних вмінь і навичок у навчально-пізнавальній діяльності, обізнаності про стан довкілля у своїй місцевості, а також дозволяло виявити ставлення до природних об'єктів на основі здобутої і опрацьованої в подальшому інформації. Завдання оцінювалося за розробленою нами шестибальною шкалою, де 1 – 2 набрані бали відповідали низькому рівню, 3 – 4 бали – середньому рівню, 5 – 6 балів високому рівню сформованості екологічної свідомості за даним критерієм.

6 балів – учень застосував глибокий аналіз заданої проблеми, встановив причинно-наслідкові зв'язки даної екосистеми, проявивши при цьому значну обізнаність у екологічній ситуації рідного краю та суб'єктивне ставлення до природних об'єктів. Здійснив порівняльний аналіз можливих варіантів вирішення проблеми та на його основі зробив узагальнюючий висновок про доцільність свого вибору. 5 балів – учень також проявив інтелектуальні навички і вміння у науково-пізнавальній і дослідницькій діяльності, встановив причинно-наслідкові зв'язки у екосистемі, однак при підбитті підсумків і обрунтуванні свого вибору спостерігається певне порушення логічної послідовності і системності. Наголошуємо на тому, що в обидвох випадках спостерігається суб'єктивне ставлення школярів до навколишнього середовища, яке виступає як рівноправний суб'єкт взаємодії. І.Д. Бех зазначає, що в основі цього явища лежить усвідомлення учнями не тільки пізнавальної, але й регулятивної функції набутих ними знань і, відповідно, значущості для них природних об'єктів і явищ.

4 бали – учень оволодів екологічними знаннями, інтелектуальними вміннями і навичками. Вільно здійснює аналіз поставленої проблеми, але відчуває труднощі у підведенні підсумків і обґрунтуванні власного вибору. Навчально-пізнавальну діяльність здійснює на репродуктивному рівні. 3 бали – учень показує здатність до проведення аналізу, але здійснює його з порушенням системності, або неповно. Узагальнення проводить на інтуїтивному рівні, при цьому спостерігається ситуативне ставлення до природних об'єктів (суб'єктне чергувалося об'єктним).

2 бали – учень проводить поверховий аналіз причинно-наслідкових зв'язків зазначеної проблеми з огляду на невисокий рівень знань з екології та розуміння екологічного стану своєї місцевості. При цьому проявляє об'єктно-прагматичне ставлення до об'єктів і явищ природи. 1 бал – учень без певної системи застосовує доступні йому прийоми навчально-пізнавальної діяльності, без проведення аналізу сутності та взаєзв'язків природних процесів і явищ. Висновки загальні, сформульовані з позицій об'єктивно-прагматичного ставлення до довкілля.

Результати експерементального дослідження наведені у табл 1., у якій відображено стан сформованості екоцентричної екологічної свідомості старшокласників сільських і міських загальноосвітніх навчальних закладів за когнітивним критерієм, визначено середній показник рівня сформованості.

Проаналізувавши таблицю, можна виявити певні тенденції:

- майже четверта частина учнів показали низький рівень сформованості біоцентричної екологічної свідомості за когнітивним критерієм і приблизно дві третіх – середній;
- лише 12,2% задіяних у експерименті старшокласників виявили високий рівень сформованості;
- учні міських шкіл мають дещо вищі показники сформованості екологічної свідомості за когнітивним критерієм у порівнянні із сільськими (по середньому рівню сформованості серед десятикласників – на 3,9%, серед одинадцятикласників на – 1,5%; по високому рівню сформованості відповідно на 2,5% і на 2,6%);
- найнижчі показники сформованості зафіксовані в учнів 10 класів сільських шкіл (20,7%), найвищі – в учнів 11 класів міських навчальних закладів (13,9%).

Отже, це свідчить про недостатню обізнаність старшокласників з екологічних проблем, вирішення яких вони пропонують здійснювати з позицій об'єктно-прагматичного ставлення до довкілля, що вказує на недостатню ефективнісь системи екологічної освіти і виховання у школі.

Табл. 1. Стан сформованості екоцентричної екологічної свідомості старшокласників за когнітивним критерієм.

Рівні сформованості	Середній показник у %	Бали	Учні міських шкіл				Учні сільських шкіл			
			10 кл.		11 кл.		10 кл.		11 кл.	
			Абс. к-сть	У %	Абс. к-сть	У %	Абс. к-сть	У %	Абс. к-сть	У %
Низький	23,6	1	12	10,4	7	6,5	13	12,5	9	9,3
		2	16	13,9	12	11,1	19	18,2	12	12,4
Середній	64,2	3	38	33,0	36	33,3	32	30,8	33	34,0
		4	34	29,6	38	35,2	29	27,9	32	33,0
Високий	12,2	5	9	7,9	9	8,3	8	7,7	7	7,2
		6	6	5,2	6	5,6	3	2,9	4	4,1
К-сть учнів	424		115	100	108	100	104	100	97	100

Наступним етапом дослідження було виявлення рівня сформованості екоцентричної екологічної свідомості старшокласників за перцептивно-афективним критерієм. Для цього ми використали адаптовану методику Т.В. Іванової. Школярам було запропоновано вибрати п'ять тверджень відповідно до ступеня їх актуальності для особистості у даний період життя. Першу групу склали твердження (всього їх 5), які відображали антропоцентричні тенденції емоційно-ціннісних орієнтацій учнів, тобто природа розглядалась як екологічне середовище життя людини, джерело ресурсів для забезпечення її потреб і ведення господарства, випробувальний полігон для новоствореної техніки і технології. До другої групи (також 5) віднесли твердження, що відображають духовну цінність природи, естетичні технології взаємодії особистості з світом природи як необхідної умови гармонійного розвитку людини (біоцентрична орієнтація). Оцінки за вибрані твердження виставлялися за п'ятибальною шкалою (відповідно до кількості зроблених виборів біоцентричної орієнтації, вибрані твердження антропоцентричної орієнтації оцінювалися в 0 балів – див таблицю 1.4.). За кількістю набраних балів визначалися рівні сформованості екоцентричної екологічної свідомості учнів за перцептивно-афективним критерієм (низький рівень відповідав 0 – 1 набраним балам, середній – 2 – 3 балам, високий – 4 – 5 балам).

Таблиця 2. Екологічні орієнтації, запропоновані для ранжування та їх оцінювання.

Екологічні орієнтації	К-сть балів	Екологічні орієнтації	К-сть балів
1) природа – джерело ресурсів для господарської діяльності людини;	0	6) природа – умова гармонійного розвитку людини;	1
2) природа – екологічне середовище існування людини;	0	7) функціонування людського суспільства має природну залежність;	1
3) потребують охорони тільки ті природні об'єкти, які мають економічну цінність;	0	8) природа – джерело пізнання закономірностей оточуючого світу і самого себе;	1
4) природа – частина національного багатства;	0	9) перебування на природі викликає позитивні емоції, сприяє відпочинку;	1
5) природа – полігон для випробування нових технологій і техніки.	0	10) природа – джерело натхнення для творчості.	1

Таблиця 3. Стан сформованості екоцентричної екологічної свідомості старшокласників за перцептивно-афективним критерієм.

Рівні сформованості	Учні міських шкіл у %		Учні сільських шкіл у %		Середній показник
	10 клас	11 клас	10 клас	11 клас	
Низький (0 – 1 бал)	24	21	22	18	21,3
Середній (2 – 3 бали)	65	60	63	61	62,2
Високий (4 – 5 балів)	11	19	15	21	16,5
Кількість учнів	115	108	104	97	424

Результати дослідження наведені у таблиці 3. відображають такі тенденції:

- п'ята частина старшокласників показали низький рівень сформованості екоцентричної екологічної свідомості за перцептивно-афективним критерієм, переважна більшість школярів – середній рівень сформованості;
- лише 16,5% опитаних виявили високий рівень, що на 4,3% більше, ніж за когнітивним критерієм;
- у одинадцятикласників рівень сформованості дещо вищий, ніж в учнів 10 класів, що пояснюється притаманним для цього віку естетично-романтичним сприйняттям природних об'єктів;

- учні сільських шкіл показали вищі показники сформованості біоцентричної екологічної свідомості за перцептивно-афективним критерієм. На нашу думку, це пояснюється більшим „наближенням” сільських дітей до природи.

З метою виявлення стану сформованості біоцентричної екологічної свідомості за поведінково-практичним критерієм серед старшокласників проведено анкетування. Анкета складалась з 35 питань, в яких відображалися різноманітні форми, методи, мотивації екологічно доцільної поведінки та діяльності у довкіллі, що проявлялася у непрагматичній взаємодії з природними об’єктами. За кожну позитивну відповідь школярі отримували по 2 бали, за негативну – 0 балів, за сумнівну відповідь („інколи”, „не завжди”) – 1 бал. Відповідно до кількості набраних балів визначалися рівні сформованості екоцентричної екологічної свідомості старшокласників. Так, кількість балів від 0 до 23 відповідає низькому рівню сформованості (учні навіть завдяки старанням педагогів, батьків погано орієнтуються в екологічних ситуаціях, не володіють основними правилами екологічно доцільної поведінки, практично не усвідомлюють наслідків своєї діяльності у довкіллі, яку проводять виключно з прагматичних міркувань); від 24 до 47 – середньому (школярі оволоділи основними правилами екологічно доцільної поведінки, але послуговуються ними ситуативно під контролем дорослих, відчувають відповідальність і потребу у власній діяльності у довкіллі); від 48 до 70 балів – високому (учні проявляють ініціативу, творчий усвідомлений підхід до природоохоронної діяльності, вирішення екологічних проблем на основі непрагматичних мотивацій, вільно володіють правилами екологічно доцільної поведінки у природі, проводять просвітницьку роботу серед ровесників).

Таблиця 4. Стан сформованості екоцентричної екологічної свідомості старшокласників за поведінково-практичним критерієм.

Рівні сформованості	Учні міських шкіл у %		Учні сільських шкіл у %		Середній показник
	10 клас	11 клас	10 клас	11 клас	
Низький (0 – 23 бали)	22	20	23	19	21,0
Середній (24 – 47 балів)	65	63	62	65	63,8
Високий (48 – 70 балів)	13	17	15	16	15,2
Кількість учнів	115	108	104	97	424

Результати анкетування, що відображені у таблиці 4., свідчать про переважаючий середній рівень сформованості біоцентричної екологічної свідомості старшокласників за даним критерієм, п’ята частина респондентів показала низький рівень сформованості і лише 15,2% – високий.

Рівні сформованості екологічної свідомості учнів старших класів за світоглядним критерієм нами обґрунтовувалися відповідно до орієнтації екологічної свідомості (екоцентрична – високий рівень сформованості, нейтральна, або ситуативна – середній рівень, антропоцентрична – низький рівень). Так як показники орієнтації екологічної свідомості (ставлення до природних об’єктів, емоційно-ціннісне сприйняття природи та характер взаємодії з нею) розглядалися нами при визначенні рівнів її сформованості за когнітивним, перцептивно-афективним, поведінково-практичним критеріями, то світоглядний критерій вважається як показник узгодженості (когерентності) між попередніми (див. таблицю 5.).

З аналізу таблиці видно, що найвищі показники сформованості екоцентричної свідомості учнів старших класів визначені за перцептивно-афективним критерієм – високий рівень сформованості показали 20% одинадцятикласників і 13% десятикласників, які взяли участь в експерименті.

Таблиця 5. Стан сформованості екологічної свідомості старшокласників загальноосвітніх навчальних закладів.

Критерії сформованості екологічної свідомості	Рівні сформованості екологічної свідомості старшокласників, у%					
	Високий рівень		Середній рівень		Низький рівень	
	10 кл.	11 кл.	10 кл.	11 кл.	10 кл.	11 кл.
1. Когнітивний	11,9	12,6	60,6	67,7	27,5	19,8
2.Перцептивно-афективний	13,0	20,0	64,0	60,5	23,0	19,5
3. Поведінково-практичний	14,0	16,5	63,5	64,0	22,5	19,5
4. Світоглядний	13,0	16,4	62,7	64,1	24,2	19,6

Найнижчі показники сформованості – за когнітивним критерієм, високий рівень сформованості показали 11,9% учнів 10 класів і 12,6% учнів 11 класів. Помічена тенденція до збільшення частки учнів, що мають високий рівень сформованості серед одинадцятикласників за усіма критеріями. Загалом переважаючий низький і середній рівні сформованості екоцентричної екологічної свідомості старшокласників свідчать про малоефективну роботу системи шкільної екологічної освіти і виховання, яка потребує термінових заходів та нетрадиційних підходів у її реформуванні.

ЗМІСТ

Секція 1. Молодий педагог

1. ***Аблаева З.Р.*** Социально – философские проблемы компьютеризации 3
2. ***Аблітарова А.Р.*** Проблеми формування полікультурної компетентності дошкільників в умовах трансформаційних процесів 4
3. ***Аблязизова Г., Анафиеа Э.Р.*** Двуязычное образование младших школьников в поликультурном пространстве. 6
4. ***Анафієва Е.Р.*** Проблема формування вимовних умінь та навичок у молодших школярів. 8
5. ***Балдинюк О., Побірченко Н. С.*** Шляхи оптимізації культурно – дозвіллєвої діяльності підлітків 10
6. ***Бекирова Л.Э.*** Особенности формирования готовности учителей начальных классов к применению интерактивных технологий обучения. 12
7. ***Білик О., Янцур М. С.*** Інтерактивні технології в профорієнтаційній роботі з учнями початкових класів. 14
8. ***Борисюк І.А., Коваль В.В.*** Методика проведення нестандартних уроків з математики. 15
9. ***Войтович І.С.*** Застосування психологічних тестів для дослідженні рівня сформованості пізнавальних умінь. 17
10. ***Войтович О.П***. Впровадження і розв'язування міжпредметних пізнавальних задач з фізики. 18
11. ***Гаврюсєва Т.*** Методика розробки тестових програм для використання в умовах кредитно – модульної системи навчання. 19
12. ***Галатюк Ю. М.*** Про гуманізацію вивчення природничих дисциплін в сучасній школі 20
13. ***Герасименко Т.*** Соціально – педагогічні перетворення в контексті дошлюбної підготовки молоді. 21
14. ***Глинюк І., Войтович І.С.*** Підвищення інтересу до вивчення хімії в загальноосвітніх закладах. 22
15. ***Дикало В.І., Комаровська О.А.*** «Національне виховання» та «етновиховання» в сучасній етнопедагогіці. 24
16. ***Дорожко Т., Гавриш І.В.*** Особливості конструювання занять евристичного типу 25
17. ***Дякович Л.А., Янцур М.С.*** Роль політехнічних загальнотрудових вмінь в професійному самовизначенні учнів основної школи 26
18. ***Євтушенко Н.М., Кирильчук Ю.В.*** Використання інтерактивних технологій при формуванні політехнічних знань та вмінь в учнів 8 – 9 класів на заняттях трудового навчання. 27
19. ***Зброжек Д., Янцур М.С.*** Застосування методу проектів у трудовій підготовці учнів основної школи. . 29
20. ***Зель І.О., Дубровська Л.О.*** Професійна комунікативна компетентність спеціалістів гуманітарного профілю та її значення у підготовці майбутніх андрагогів. 30
21. ***Карпенко Н., Палій О.А.*** Інтеграція змісту освіти як один з шляхів формування професійної компетентності фахівців дошкільної галузі: досвід Швеції 31
22. ***Катинська Л., Семенов О.О.*** Педагогічні задачі як засіб реалізації принципу фундаментальності в професійній підготовці майбутнього учителя. 33
23. ***Ковальчук Т.П., Костюк М.П.*** Принципи мінімізації ризиків навчально – виробничого травматизму. . 35
24. ***Козак Є.М, Кирильчук Ю.В***. Використання інноваційних технологій навчання в зош на заняттях з трудового навчання. 37
25. ***Козлюк О.А.*** Вплив сім'ї на формування гуманістичного спілкування у старших дошкільників. 39
26. ***Крайчук О.В., Соколовська О.П.*** Вивчення вищої математики студентами нематематичних спеціальностей у контексті Болонського процесу 40
27. ***Кривець С., Падун Н.О.*** Теоретичне обгрунтування критеріїв та ознак сформованості інформаційно – пошукової компетентності майбутніх учителів. 41
28. ***Кудусова А.Ш.*** Сложности теоретического моделирования гуманистической направленности будущих учителей начальных классов. 43
29. ***Левшенюк В.Я.*** Електронний секундомір для шкільного демонстраційного експерименту. 45
30. ***Лупенко – Ковтун С.М., Мартіросян Л.А.*** Нестандартний урок в інтерактивному режимі. 46
31. ***Матвеєва Н.*** Школи передового педагогічного досвіду на службі молодим учителям. 48
32. ***Матвійчук А.Д.*** Концентроване навчання вищої математики студентів з особливими потребами. 50
33. ***Матвійчук Н., Сілков В.В.*** Застосування мультимедійних програмних засобів на уроках математики. 51
34. ***Мирончук Т., Войтович І.С.*** Організація хімічних досліджень в домашніх умовах. 53
35. ***Момотюк Л.Б., Євтух М.Б.*** Педагогічні умови громадянського виховання молодших школярів. 54
36. ***Мустяца Л., Сілков В.В.*** Задачі, як реалізація поставленої мети завдання. Творча робота над ними. . . 56
37. ***Павлюк, Р., Сулаєва Н.В.*** Креативність та педагогічні технології у контексті сучасності. 57
38. ***Падалка О.І.*** Формування пріоритетних цінностей у майбутніх вихователів. 58
39. ***Пархомець Ю., Галатюк Ю.М***. Експериментальні задачі в структурі лабораторних робіт з фізики. . . . 59
40. ***Сейдаметова Л.Н.*** Психолого – физиологические основы межпредметных связей в обучении. 60
41. ***Сидяк Ю.С, Мислінчук В.О.*** Технологічні особливості тематичного контролю знань учнів у контексті програмованого вивчення фізики. 61
42. ***Сілков В.В., Сілкова Е.*** Деякі аспекти технології переходу на кредитно – модульну систему підготовки вчителів початкових класів. 63

43. ***Стасьонок О., Левківський М. В.*** Науково – дослідницька робота учнів шкільних лісництв у системі профорієнтаційної роботи: досвід Житомирської області. 64
44. ***Страхонюк І. П.*** Формування професійних інтересів і намірів 66
45. ***Троцюк М., Семенов О.С.*** Ієрархія ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу 69
46. ***Холод О.В., Поніманська Т.І.*** Педагогічні умови соціалізації дітей 6 – 7 року життя, які виховуються в дитячому будинку. 72
47. ***Челишкіна О.В.*** Формування професійної спрямованості учнів у процесі трудового навчання 73
48. ***Шабаліна В., Сварковська Л.А.*** Теоретичні аспекти використання дидактичних ігор у процесі навчання молодших школярів. 76
49. ***Шевчук О., Побірченко Н.С.*** Педагогічні аспекти діяльності колегії Павла Галагана (1871–1920рр.) . . 77
50. ***Якобчук А.Л., Юсенко А.С.*** Формування культури праці і реалізація ресурсозберігаючих технологій учнів. 78
51. ***Янчук В.В., Сингаївський Д.В.*** Формування конструкторських умінь та навичок у старшокласників. . 79
52. ***Сяська І.О.*** Дослідження рівнів сформованості екологічної свідомості старшокласників. 81
53. ***Дем'яненко І.*** Використання положень гуманітарної педагогіки як передумова збереження психологічного благополуччя суб'єктів навчального процесу. 85

Секція 2. Молодий психолог

54. ***Волювач О.С., Шевченко Н.Ф.*** Професійне самовизначення як смисл професійної діяльності 88
55. ***Галицька О., Татенко В.О.*** Про актуальність суб'єктно –вчинкової парадигми при дослідженні особистісної зрілості. 89
56. ***Димченко Н.*** Формування психологічної готовності майбутніх менеджерів –економістів до професійної діяльності. 90
57. ***Зелінська О., Бурдяк В.І.*** Протестний потенціал демократичних трансформаційних процесів українського суспільства. 91
58. ***Колесник О.М., Горська Г.О.*** Особистісна підготовка практикуючого психолога. 92
59. ***Куликовська Н.*** Функціонування емотивного компонента в семантиці гендерно маркованих фразеологічних одиниць. 94
60. ***Міньков Д.*** Деякі аспекти соціалізації підлітків у позашкільних навчальних закладах 95
61. ***Мосол Н.*** До питання формування особистісної готовності до вибору професії психолога. 97
62. ***Остапчук Н.О.*** Виховання моральних якостей дитини за допомогою метафори. 98

Секція 3. Молодий природодослідник

63. ***Белеля М, Мельник В.Й.*** Дослідження якості води р. Іква. 100
64. ***Килюшик Т., Грюк І. Б.*** Переваги і недоліки використання генетично модифікованих продуктів. 101
65. ***Костолович М., Клименко М.О.*** Екологічний стан природних ресурсів боліт Полісся 102
66. ***Кравчук В., Мельник В.Й.*** Проблеми забруднення атмосферного повітря міста Рівне автотранспортом. 103
67. ***Максимець Оксана, Грюк І. Б.*** Морфологічні зміни сосни звичайної (Pinus Sylvestris L.) як індикатор радіаційного забруднення. 104
68. ***Мантула М.В., Мельник В. Й.*** Дослідження якості води річки Устя. 106
69. ***Олексюк В., Шпак В.І.*** Життя, віддане науці (природодослідницька діяльність вченого –ботаніка Антонія Анджейовського) 108
70. ***Петрук К., Грюк І.Б.*** Радіобіологічні реакції рослин. 110
71. ***Пониманский Л.В.*** Разработка автоматизированной системы управления технологическим процессом по производству древесных гранул. 112
72. ***Суходольська І., Мороз Є.П.*** Інтродукція популяції пальчатокорінника фукса з природної флори в культуру. 113
73. ***Теслюк Н.Я., Лико Д.В.*** Пошкодження Каштана кінського (Aesculus hippocastanum) у парковому господарстві. 115
74. ***Хоменчук Т.С., Тищук В.І.*** Дефекти структури кристалів. Види дислокацій. 116
75. ***Чернявська О., Грюк І.Б.*** Підвищення радіозахисних властивостей хлібобулочних виробів добавками нетрадиційної сировини рослинного походження. 119
76. ***Чернявська О., Грюк І.Б.*** Забруднення харчових продуктів та шляхи зниження в них рівня токсичних речовин. 120

Секція 4–5. Молодий математик –програміст

77. ***Гаврилюк В., Бомба А.Я.*** Чисельне розв'язання модельних крайових задач на квазіконформні відображення в областях з неоднорідними включеннями та вільними межами 122
78. ***Гаврюсєв С., Сяський А.О.*** Математична модель часткового підсилення пластинки з криволінійним отвором двома стержнями в умовах циліндричного згину. 122
79. ***Гнедко Н.М.*** До питання використання ресурсів Internet в освітніх цілях. 123
80. ***Громов Д.В.*** Про необхідність вивчення функціональних можливостей інформаційно –пошукових систем мережі Інтернет. 124

81. ***Климюк Ю.Є.*** Просторові нелінійні сингулярно збурені крайові задачі типу "конвекція – дифузія" . . . 125
82. ***Левінська І., Петрівський Я.Б.*** Моделювання кінетики газоутворення водню із використанням програмних продуктів комп'ютерної математики. 126
83. ***Мимрик Л., Коц І.В.*** Математична модель потоку рідини через діафрагми нестандартних розмірів. . . . 128
84. ***Онищук В.В.*** Проблеми захисту інформації в інформаційних мережах. 129
85. ***Остапчук Н.О., Крайчук С.О.*** Додаткові функції задання та побудови графіків в програмі Mathcad. . . 130
86. ***Подолець В., Петрівський Я.Б.*** Модель фільтраційних процесів при дослідженні наслідків техногенної діяльності. 132
87. ***Циганчук Л., Присяжнюк І.М.*** Асимптотичний метод розв'язування одного класу нелінійних сингулярно збурених крайових задач типу „конвекція – дифузія – масообмін" 134
88. ***Шафран Л., Петрівський Я.Б.*** Інформаційно–моделююча система вилуговування корисних компонентів. 136

Секція 6. Молодий філолог

89. ***Антончук О., Хом'як І.М.*** Лінгвістичні основи навчання орфографії в школі. 138
90. ***Борщик В., Павлова О.І.*** Місце термінології у системі сучасної англійської мови науки. 139
91. ***Борщик В., Павлова О.І.*** Лінгвістичні особливості медичної підмови сучасної англійської мови. 140
92. ***Гриценко А. Пульпер С.О.*** Актуалізація опорних знань п'ятикласників у засвоєнні фольклорних творів 142
93. ***Качанова Д., Шульжук Н.В.*** Стилістичний апект дослідження синтаксичної організації творів Олександра Довженка. 143
94. ***Смелянська В., Редько В.Г.*** Сучасні підходи до планування програми з іноземної мови у початковій школі США. 145
95. ***Фрідріх А., Вербець В.В.*** Проблема підготовки майбутніх учителів – філологів до дослідницької діяльності в теорії і практиці вищої школи. 146
96. ***Халимон І., Редько В.Г.*** Умови формування професійної компетентності майбутніх учителів з другої спеціальності "Іноземна мова" 148
97. ***Ярута Н.*** Вибір героя біографічного твору. 149

Секція 7. Молодий історик

98. ***Бородинська Л., Галуха Л.Ю.*** Товариство взаємної допомоги євангельських християн у Другій Речі Посполитій. 152
99. ***Ворон О.*** Німецькі масові організації та їхня роль у суспільно – політичному житті міжвоєнної Чехословаччини. 153
100. ***Герасименко О., Безклубенко С.Д.*** Вплив традицій міської культури волині на становлення української національної ідентичності 156
101. ***Давидчук С., Сєвєрова О.В.*** Правовий статус російського дворянства згідно жалуваної грамоти 1785 р. 157
102. ***Довгалець О., Карпухіна Т.О.*** Гривні і куни стародавніх слов'ян. 158
103. ***Желізняк В., Гур'янова І.Е.*** Україна в глобалізаційних процесах. 160
104. ***Іванченко О., Постоловський Р.М***. Виникнення вишеградського трикутника і прийняття декларації 162
105. ***Капустін Г.М., Сєвєрова О.В.*** Сутність явища метаморфічного фаворитизму. 164
106. ***Карпухіна Т.О., Гайбонюк В.Д.*** Волинь 1939року: початок українсько – польського протистояння. . . 166
107. ***Кравченко О., Побірченко Н.С.*** Історико – дослідницька діяльність Пантелеймона Куліша у 40 – і роки XIX століття. 169
108. ***Ліончук О.П., Галуха Л.Ю.*** „Майдан" як неінституйований вияв прямої демократії. 170
109. ***Маркович В., Северова О.В.*** Реалізація анархістської ідеї в контексті революції 1905 – 1907 рр. в Росії. 171
110. ***Наумов А.С.*** Президентські вибори – 2004 в Росії: причини перемоги В.Путіна 172
111. ***Пилипович Т.В., Карпухіна Т.О.*** Трагічна доля українців Холмщини періоду 1939 – 1947 рр. в контексті українсько – польських відносин. 174
112. ***Писцьо В., Давидюк Р.П.*** Причини та початковий етап депортаційних акцій в Західній Україні 1939 – 1941 років. 176
113. ***Середюк О.А., Карпухіна Т.О.*** Українські землі в складі Польського Королівства і Великого Литовського Князівства. 178
114. ***Тимочко І.Б.*** Волинське єпархіальне училище у другій половині XIX – початку XX ст. 181
115. ***Швець Д., Карпухіна Т.О.*** Берестейська унія та її вплив на українську національну еліту. 183
116. ***Шмид О., Шеретюк В.М.*** Еволюція національної політики царського уряду на Волині в XIX ст. . . . 185

Секція 8. Молодий громадянин держави

117. ***Веренько В., Бурдяк В.І.*** Участь молоді та молодіжних об'єднань у політичних процесах України: політичний та морально – етичний аспекти. 187
118. ***Зайва Ю.А***. Спільна робота дошкільного закладу і сім'ї щодо статево – рольової соціалізації дітей дошкільного віку. 188
119. ***Князєв А., Ротар Н.Ю.*** Проблема формування політичної компетентності молоді в Україні. 189
120. ***Корольова Н., Гавриш І. В.*** Педагогічні умови формування національно – політичної еліти молоді. . 190

121. ***Ларіна Т., Тезікова С.В.*** Діяльність професійних об'єднань у вирішенні питання професійної реалізації вчителів у США. 191
122. ***Марчук Г.В.*** Особливості формування основ соціальної поведінки дошкільників. 193
123. ***Міркевич В.П.*** Проблема виховання соціальної компетентності дітей дошкільного віку у теорії і практиці дошкільної освіти. 194
124. ***Сливка В.П., Тезікова С.В.*** Портфоліо як засіб професійного вдосконалення молодого фахівця (за результатами вивчення досвіду США) 194
125. ***Сошников А.А., Семыкин Н.В.*** Повышение правовой культуры в г.Донецке и Донецкой области путем реализации специальных программ, на примере Донецкого регионального информационно – правового центра (ДРИПЦ) 196
126. ***Удод О.В.*** Проблеми соціальної адаптації дітей з особливими потребами засобами монтессорі –педагогіки. 197
127. ***Цікул І., Ротар Н.Ю.*** Політична соціалізація як механізм формування гендернорівних орієнтацій української молоді. 198
128. ***Черній А.Л.*** Легітимаційний синдром суспільно –політичної кризи. 199
129. ***Чорний Б., Мармуль Л.О.*** Ефективна регіональна політика як шлях до економічної єдності України. 200
ЗМІСТ. 202

Наукове видання

„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА МОЛОДИХ”

Матеріали II Всеукраїнської
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців

17–18 травня 2007 року
м. Рівне

Відповідальний за випуск – Войтович І.С.
Комп’ютерна верстка – Войтович І.С.

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різографний. Ум. друк арк. 25. Тираж 150 прим. Зам № 25/1.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно–видавничого відділу РДГУ
33000 м. Рівне, вул.С.Бандери, 12